

**Секція 8.
СТУДЕНТСЬКА НАУКА**

**ГІГІЄНИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАЗНИКІВ
ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ
У ВІННИЦЬКОМУ РЕГІОНІ**

*Савельєва І.М., Грищук С.М. (керівник роботи)
Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради, м. Житомир*

Актуальність проблеми. Питна вода є життєво важливим ресурсом для людини, і її якість безпосередньо впливає на здоров'я населення. Проте, в сучасному світі зростає кількість чинників, які впливають на якість питної води через забруднення довкілля, зміни клімату, технологічні викиди, використання азотовмісних добрив та ін [1]. Забезпечення населення безпечною та якісною питною водою стає викликом для багатьох регіонів України. Забруднення водойм, зношення систем централізованого водопостачання, активне використання миючих засобів, а також поширення нових забруднюючих речовин створюють загрозу погіршення якості питної води, що надходить у системи водопостачання [2, 3]. Ця проблема є особливо актуальною у контексті досить різкого зростання населення в містах а також природу виробництва, що вимагає більш ефективних методів очищення та контролю якості води [4].

Отже, гігієнічна характеристика показників якості питної води централізованого водопостачання є актуальною та важливою проблемою з точки зору громадського здоров'я, і вимагає подальших досліджень та заходів з покращення контролю.

Мета дослідження. Метою цього дослідження є проведення гігієнічної оцінки та характеристики показників якості питної води в системах централізованого водопостачання Вінницького регіону. Основним завданням є аналіз та оцінка рівня якості централізованої питної води, визначення відповідності її показників нормативним документам, а також виявлення можливих джерел забруднення та ризиків для громадського здоров'я.

Дослідження спрямоване на ідентифікацію проблемних аспектів систем водопостачання у Вінницькому регіоні та встановлення факторів, що впливають на якість питної води. На основі результатів дослідження буде розроблено рекомендації щодо покращення контролю та якості водопостачання з метою підвищення безпеки та профілактики неінфекційних захворювань населення Вінницької області.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження проводилося в територіальних громадах Вінницької області, які мають різні централізовані системи водопостачання. Вибір водопровідних систем проводився з урахуванням географічного розташування, кількості населення та інших факторів, що можуть впливати на якість води. Зразки питної води були зібрані із водопровідних систем на різних етапах водопостачання, включаючи водозабір з джерел, водонапірних башт, магістральних і розподільчих мереж. Відібрані проби води для санітарно-хімічними показниками (органолептичні показники, загальна жорсткість, сухий залишок, сульфати,

водневий показник, амоній, перманганатна окиснюваність, нітрати, нітрити, фториди, залізо загальне, хлориди) та мікробіологічними показниками (визначення загального мікробного числа, загальних коліформ, виявлення *Escherichia coli*, виявлення ентерококів).

Результати та обговорення. Отримані результати показали, що показники води в більшості водопровідних систем відповідають нормативам щодо хімічного складу питної води. Однак були виявлені окремі показники, які перевищували допустимі значення такі як: загальна жорсткість; вміст нітратів; хлориди; перманганатна окиснюваність. Показник питомої ваги нестандартних проб за санітарно-технічними показниками протягом 2018–2022 років мав тенденцію до зменшення – у 2018 році він становив 16,7 %, у 2019 – 14,2 %, 2020 – 13,6 %, 2021 – 15,1 %, 2022 – 12,5 %.

Що стосується показника питомої ваги нестандартних проб за бактеріологічними показниками – він також має виражену динаміку до зменшення. У 2018 році відхилення у мікробіологічних показниках виявлялися у 12,5 % проб, у 2019 – 14,5 %, 2020 – 12,4 %, 2021 – 11,1 %, 2022 – 5,6 %. Це свідчить про належне дотримання гігієнічних стандартів та ефективність заходів із знезараження питної води централізованого водопостачання. Отримані результати свідчать про те, що в цілому якість питної води в Вінницькому регіоні відповідає вимогам нормативів. Проте окремі показники потребують додаткового контролю.

Висновки. Для подальшого контролю якості питної води та її впливу на здоров'я населення важливо проводити регулярний моніторинг та аналіз води в різних водопостачальних системах Вінницького регіону. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вдосконалення методів контролю та очищення питної води, а також на вивчення впливу якості питної води на здоров'я населення, особливо при довготривалому вживанні.

Література:

1. Андрусишина І. М. Вплив мінерального складу питної води на стан здоров'я населення (огляд літератури). *Вода і водоочисні технології. Науково-технічні вісті*. 2015. № 1(16). С. 22-31 <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/38932>.
2. Державні санітарні норми та правила «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10) <https://geology.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/DSanPiN-2.2.4-171-10.pdf>.
3. Петренко Н. Ф., Мокієнко А. В., Платов С. М. Загальна гігієнічна оцінка якості питної води та стану питного водопостачання в Україні. *Актуальні проблеми транспортної медицини: навколишнє середовище; професійне здоров'я; патологія*. 2018, 4. С. 7–16.
4. Григоренко Л.В. Еколого-гігієнічна оцінка впливу питної води з централізованих, децентралізованих джерел водопостачання та доочищеної питної води на здоров'я сільського населення Дніпропетровської області. Київ: Нац. акад. мед. наук України, Держ. установа «Ін-т громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України», 2019. 342 с. DOI 10.5281/zenodo.3628400.